

Kuopion kaupunki
Kasvun ja oppimisen palvelualue

2.12.2024

5865/2024
Julkinen

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Palonurmen koulun lakkauttaminen **1.8.2025** alkaen

Valmisteluryhmä:

- Perusopetuspäällikkö Taina Vainio
- Perusopetuspäällikkö Mika Kuitunen
- Opetusjohtaja Silja Silvennoinen
- Kehittämispäällikkö Katri Hiltunen, kaupunkisuunnittelupalvelut
- Kaupunkisuunnittelija Riina Mustonen, kaupunkisuunnittelupalvelut
- Kaupunkisuunnittelija Pasi Ronkainen, kaupunkisuunnittelupalvelut
- Yritysasiantuntija Jari Kosonen, yrityspalvelu

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- 0 Neutraali vaikutus tai ei vaikutusta
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen <ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen 	--/++	Päätöksellä on sekä kielteisiä että myönteisiä vaikutuksia. Koulumatkojen pidentyminen saattaa vaikuttaa negatiivisesti vapaa-ajan harrastuksiin, mikäli harrastus on kotiympäristössä. Toisaalta isommassa koulussa on mahdollisuus saada uusia ikätovereita ja ystäviä. Alueen keskustaajamassa on enemmän tarjolla toimintaa, harrastusmahdollisuuksia ja kerhoja, järjestötoimintaa ja osallistumismahdollisuuksia.
2	Elinvoimainen ja kasvava <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyyssympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaa-miskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta 	++	Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Palonurmen koulun lakkauttaminen vahvistaa Nielsiän keskustaajaman elinvoimaa ja Nielsiän yhtenäiskoulun oppilasmäärää, joka on myös vähenevä.

3	<p>Ilmasto- ja resurssiviisas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiertotalous ja resurssiviisuus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky 	--/++	<p>Ilmastoviisauden näkökulmasta päätöksen vaikutus on merkittävästi ja pitkäaikaisesti kielteinen, sillä Palonurmen koulun lakkauttaminen lisää koulukuljetuksia.</p> <p>Resurssiviisauden kannalta päätöksen vaikutus on merkittävästi ja pitkäaikaisesti myönteinen. Oppilasmäärältään pienestä ja peruskorjauksen tarpeessa olevasta koulusta on viisasta ja kestävää luopua, kun opetus voidaan järjestää koulukuljetusmatkan päässä olevassa toisessa koulussa. Palvelun tuottamiselle tarpeettomista tiloista luopumalla tiivistetään kaupungin ylläpitämää palvelurakennetta.</p>
4	<p>Uudistuva ja yhdessä tekevä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous 	++	<p>Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus ja se tukee kaupungin uudistumista, ajantasaista toimintaa ja kestävää taloutta. Henkilöstön rekrytointi pieniin kouluihin on haasteellisempaa ja henkilöstön vaihtuvuus on suurempaa. Työn jakamiselle, yhteistyölle ja kollegiaaliselle tuelle on vähäisemmät mahdollisuudet. Johtamisen resurssi on pienessä koulussa vähäinen.</p>
	<p>Poikkileikkaavat tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys 	0	<p>Resurssit kehittämiseen, yhteistyöhön ja kansainvälisyyteen ovat keskikokoisissa ja isommissa yksiköissä paremmat.</p>

Johtopäätös ja perustelut:

Päätöksen merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus on koulukuljetusten lisääntyminen ja pidentyminen. Päätöksen merkittävät ja pitkäaikaisesti myönteiset vaikutukset liittyvät elinvoimaan ja kasvuun, resurssiviisauteen, palvelun järjestämiseen sekä henkilöstöön. Peruskorjaus ei ole järkevä investointi silloin, jos koulussa on vähän oppilaita, oppilasmäärä on vähenevä ja oppilaat on mahdollista kuljettaa toiseen kouluun. Palonurmen koulun lakkauttaminen vahvistaa Nilsin keskustajaaman elinvoimaa ja yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Opetushenkilöstön rekrytointi Nilsin yhtenäiskouluun on helpompaa kuin Palonurmen kouluun.

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:

Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki Aikuiset Ikääntyneet

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"

Kohdistuuko päätös jonkin tiettyn väestöryhmään Kyllä, lapsiin

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	--/++	Palvelujen saatavuuteen päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus, kun vuosiluokkien 1 - 6 oppilaiden lähikoulu on kauempana. Toisaalta palvelun laatuun ja yhdenvertaisuuteen päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus myös muille kuin vuosiluokkien 1 - 6 oppilaille, mikäli koulukiinteistöissä on ollut kansalaisopiston toimintaa, jota ei voida toteuttaa muissa tiloissa.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	--	Sosiaaliseen elinympäristöön päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus, jos Palonurmen koulu ei ole jatkossa käytössä yhteisölliseen ja kulttuuriseen toimintaan.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta elintapoihin.
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	-	Päätöksellä voi olla kielteisiä vaikutuksia koululla harrastustoimintaan osallistuneiden terveyteen, jos tila ei jatkossa ole harrastuskäytössä eikä löydetä korvaavaa tilaa.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta. Osallistuminen, vaikuttaminen ja tiedonsaanti on tälläkin hetkellä suurelta osin sähköisten välineiden ja oman autonkäytön varassa.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta. Perusopetus on perheille maksuton.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus, kun kaikkien alueen perheiden oppilailla on koulutuksellisesti ja sivistyksellisesti tasa-

		arvoiset mahdollisuudet. Isommassa koulussa on paremmat resurssit oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen.
<p>Johtopäätös ja perustelut</p> <p>Perusopetuspalvelujen saatavuuden näkökulmasta päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus, kun vuosiluokkien 1 – 6 oppilaiden lähikoulu on kauempana. Päätös vaikuttaa kielteisesti myös silloin, jos kouluikiinteistössä on ollut kansalaisopiston toimintaa tai muuta yhteisöllistä ja kulttuurista toimintaa, jolle ei löydy korvaavia tiloja.</p> <p>Elintapoihin, osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin päätöksellä ei ole vaikutusta. Päätöksellä ei ole vaikutusta myöskään toimeentuloon, sillä perusopetus on perheille maksutonta.</p> <p>Perusopetuspalvelujen yhdenvertaisuuteen ja laatuun sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Isommassa koulussa on paremmat resurssit oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Päätös takaa alueen oppilaille yhdenvertaiset koulutukselliset ja sivistykselliset oikeudet ja mahdollisuuden hyvään opetukseen, oppimisen tukeen sekä opiskeluhooltoon.</p>		

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Päätösten vaikutukset lapsen oikeuksien toteutumiseen.)		
		Merkki/Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	--/++ Palonurmen kaikkien oppilaiden siirtymisellä koulukuljetukseen on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus. Koulumatkojen ja koulumatkaan käytettävien aikojen pidentyminen vähentää oppilaiden vapaa-aikaa ja perheen kanssa vietettävää aikaa, mikäli vanhemmat eivät ole töissä kodin ulkopuolella. Merkittäviä ja pitkäaikaisia myönteisiä vaikutuksia ovat oppimisen tuen ja opiskeluhuollon palvelujen oikea-aikaisempi ja parempi saatavuus, sosiaalisten kontaktien ja ystävyysuhteiden lisääntyminen, osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen sekä valinnaisaineiden laajempi tarjonta. Oppilaiden on mahdollisuus opiskella omien ikätovereidensa kanssa. Sosiaalisten kontaktien ja ystävyysuhteiden lisääntyminen kehittää sosiaalista pääomaa ja kulttuurista ymmärrystä.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	++ Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus oppilaiden syrjimättömyyteen ja yhdenvertaisuuteen. Koulutuksellinen tasa-arvo ja yhdenvertaiset sivistykselliset oikeudet toteutuvat paremmin, jolloin polarisaatio vähenee. Oppimisen tuki ja opiskeluhuollon palvelut lisääntyvät ja ovat helpommin saatavissa heti tarpeen ilmaantuessa. Vahvaa tukea tarvitsevia oppilaita ei tarvitse enää siirtää toiseen kouluun, vaan kaikki voivat opiskella samassa koulussa. Opetussuunnitelman toteuttaminen on helpompaa, kun samassa ryhmässä ei opeteta samanaikaisesti koko koulun oppilaita vaan oppilaat saavat opiskella ikätovereidensa kanssa samassa ryhmässä.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	Palonurmen koulun oppilaille järjestettiin 13.11.2024 mahdollisuus kertoa, mitä ajatuksia Palonurmen koulun mahdollinen lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen Niilsän yhtenäiskouluun

		<p>herättää ja, mikäli lakkautus toteutuu, mitä pitäisi ottaa huomioon ja miten siirtymistä Nilsiä yhtiäskouluun pitäisi helpottaa. Keskustelun järjestivät luokan oma opettaja ja koulun rehtori. Keskustelusta tiedotettiin huoltajia 11.11.2024.</p> <p>Keskustelutilaisuus järjestettiin 13.11.2024 oppituntien aikana. Keskustelussa olivat mukana Nilsiä yhtiäskoulun ja Palonurmen koulun rehtori sekä luokan oma opettaja. Keskustelun aluksi rehtori esitteli asiaa ja kertoi päätöksentekoprosessin etenemisestä. Keskusteluun osallistuminen oli vapaaehtoista, ja jos ei halunnut osallistua, järjestettiin muuta toimintaa. Oppilailta kysyttiin</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Miltä ajatus Palonurmen koulu lakkauttamisesta ja siirtymisestä Nilsiä yhtiäskouluun sinusta tuntuu.</i> <i>Jos Palonurmen koulu päätetään lakkauttaa, piirrä tai kirjoita, mitä pitäisi tehdä, että siirto uuteen kouluun olisi helppo.</i> <p>Oppilaille jaettiin paperi, jolle hän sai piirtää tai kirjoittaa ajatuksiaan. Jos oppilas ei osannut kirjoittaa, häntä autettiin. Papereihin merkittiin yhdysluokka (1 – 3 tai 4 – 6) mutta ei oppilaan nimeä.</p> <p>Ajatus Palonurmen koulun lakkauttamisesta ja siirtymisestä Nilsiä yhtiäskouluun tuntuu vuosiluokkien 1 – 3 oppilaista pahalta ja siirtyminen Nilsiä yhtiäskouluun jännittää ja pelottaa, koska koulu on isompi. Koulumatkat olisivat pitempiä ja huolettavaa, pääseekö tuttujen luokkakavereiden kanssa samalle luokalle. Pelottaa myös, että tavaroita varastetaan ja kiusataan.</p> <p>Lähes kaikkien vuosiluokkien 4 – 6 oppilaiden mielestä ajatus Palonurmen koulun lakkauttamisesta on huono. Oppilaita harmittaa koulumatkojen pidentyminen ja huolettava erityisesti pienempien oppilaiden jaksaminen. Siirtymisessä isompaan kouluun pelottaa, erotetaanko kaikista kavereista, miten käy kaverisuhteiden, kiusataanko ja löytääkö isossa</p>
--	--	--

		<p>koulussa edes oikeaan luokkaan. Harmittaa myös, että pitkät koulumatkat vievät aikaa harrastuksilta. Palonurmen koulun lakkauttamista ei pidetä reiluna eikä demokraattisena, ja koko kylän elinkelpoisuus ja tulevaisuus huolettaa. Koulun lakkauttamisesta koitua säästö ja kiinteistön korjaustarve tuntuu epäuskottavalta. Siirto isompaan kouluun tuntuu aikamoiselta kulttuurishokilta. Palonurmen koulun lakkauttaminen tuntuu myös hyvältä ajatukselta, sillä kaikilla ei ole kavereita Palonurmessa ja siirto Nilsisiin antaisi mahdollisuuden nähdä enemmän maailmaa, saada uusia kavereita ja parempaa opetusta.</p> <p>Kysyttäessä, mitä pitäisi tehdä, että mahdollinen siirto uuteen kouluun olisi helppo, vuosiluokkien 1 – 3 oppilaiden toivoivat keskustelua tuntemuksista ja mahdollisuuksia tutustua uuteen kouluun ja oppilaisiin. Toivottiin myös, ettei tarvitsisi istua kenenkään tuntemattoman vieressä luokassa ja että koulumatka olisi lyhyempi. Toisaalta luotettiin siihen, että asia menisi helposti mutta huoletti se, jos joutuu heräämään keskellä yötä pitkän koulumatkan takia eikä jaksa pysyä enää tunneilla hereillä.</p> <p>Vuosiluokkien 4 – 6 oppilaat toivovat erityisesti hyvää ja positiivista vastaanottoa. Toivottiin myös, että saataisiin ainakin muutama kaveri samalle luokalle eikä tarvitsisi jäädä yksin. Ehdotettiin, että oppilaille järjestettäisiin tutustumispäivä Nilsien yhtenäiskouluun ja että joku Nilsien yhtenäiskoulun alaluokkien opettaja tulisi kertomaan Nilsien yhtenäiskoulun tavoista. Pienemmille oppilaille toivottiin omaa, pienempää bussia, jolla he pääsisivät helposti ja nopeasti kouluun.</p>
4	<p>Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?</p>	<p>Koulukuljetuksiin liittyviä kielteisiä vaikutuksia lievennetään hyvällä kuljetusreittien suunnittelulla. Isompaan kouluun siirtymiseen liittyvää pelkoa ja epävarmuutta poistetaan keskustelemalla asiasta, järjestämällä tutustumisia tulevaan kouluun sekä sillä, oppilaiden kaveritoiveita otetaan huomioon sijoitettaessa oppilaita uusille luokille. Nilsien yhtenäiskoulun oppilaita valmistellaan ottamaan Palonurmen</p>

Kuopion kaupunki
Kasvun ja oppimisen palvelualue

2.12.2024

5865/2024
Julkinen

			koulun oppilaat lämpimästi vastaan esim. kummioppilaiden avulla. Myös huoltajien luottavainen asenne vähentää lasten pelkoja.
<p>Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)</p> <p>Lasten edun kannalta päätöksen merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus on koulumatkoihin käytettävän ajan piteneminen. Kuljetusten vuoksi mahdollisesti pidentyvät koulupäivät vaikuttavat negatiivisesti oppilaiden jaksamiseen.</p> <p>Palonurmen oppilaiden mielestä ajatus koulun lakkauttamisesta ja siirtymisestä Nilsian yhtenäiskouluun on pääosin kielteinen asia. Huoli koulumatkoihin käytettävän ajan pidentymisestä tulee vahvasti esille oppilaiden vastauksista. Pelätään, ettei harrastuksiin jää aikaa ja että isommassa koulussa kiusataan. Mikäli Palonurmen koulun lakkautus toteutuu, oppilaat toivovat erityisesti hyvää ja positiivista vastaanottoa, mahdollisuuksia tustua kouluun jo etukäteen sekä sitä, että pääsisi ystävien kanssa samalla luokalle.</p> <p>Lasten oikeuksien toteutumiseen päätöksellä on myös merkittäviä ja pitkäaikaisia myönteisiä vaikutuksia. Päätös turvaa lasten syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisia oikeuksia. Koulutuksellinen tasa-arvo ja yhdenvertaiset sivistykselliset oikeudet toteutuvat paremmin, kun oppimisen tuki ja opiskeluhoillon palvelut lisääntyvät ja ovat helpommin saatavilla jo perusopetuksen alemmilla luokilla ja silloin, kun niitä tarvitaan. Myös vahvaa tukea tarvitsevat oppilaat voivat käydä samaa koulua kuin muut ikätoverinsa.</p> <p>Parempi oppimisen tuki ja opiskeluhoillon palvelut turvaavat terveyttä ja yhdenvertaisuutta ja antavat paremmat valmiudet toisen asteen opintoihin saakka. Isommassa koulussa sosiaaliset kontaktit ja mahdollisuus uusiin ystävyysuhteisiin lisääntyvät. Sosiaalisten kontaktien rikastuminen kehittää sosiaalista pääomaa ja kulttuurista ymmärrystä. Palonurmen koulu muuttuisi 1.8.2025 alkaen yksiopeettajaiseksi kouluksi. Opetussuunnitelman toteuttaminen onnistuu paremmin, kun ryhmässä ei opeteta samanaikaisesti kaikkia eri luokka-asteita, iältään ja kehitystasoltaan hyvin erilaisia oppilaita erilaisine tuen tarpeineen vaan oppilaat saavat opiskella ikätovereidensa kanssa samassa ryhmässä.</p> <p>Lapsivaikutusten arviointien kokonaistarkastelussa Palonurmen koulun lakkauttaminen turvaa paremmin lasten oikeuksien toteutumista oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) määriteltyjen oppivelvollisuuden tavoitteiden näkökulmasta. Oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisille on turvattava kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä lasten ja nuorten hyvinvointia.</p>			

Vaikutukset maaseutuun (Vaikutukset, jotka aiheutuvat erityisesti maaseudun toimintaympäristöön vaikuttavista päätöksistä.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	--/-/0	Alueen palvelutarjontaan päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen

		<p>vaikutus. Koulun lakkaaminen vaikuttaa alueen julkiseen palvelutarjontaan. On mahdollista, että myös muu palvelutoiminta koululla lakkaa (mm. kansalaisopisto, järjestötoiminta). Mikäli kiinteistö siirtyy yksityisen tai järjestön omistukseen, muuta palvelutarjontaa on mahdollista jatkaa ja kehittää joko koulu-kiinteistössä tai muissa alueen kiinteistöissä.</p> <p>Asuntojen ja kiinteistöjen rakentamiseen ja hintaan päätöksellä voi olla lyhytaikainen kielteinen tai neutraali vaikutus. Koulun lakkauttaminen voi vähentää jokin verran lapsiperheiden kiinnostusta asuinkiinteistöjä kohtaan.</p> <p>Kiinteistöjen hintataso on harvemmin asutulla maaseudulla melko alhainen ja järvien rannoilla sijaitsevat kiinteistöt säilyttävät arvonsa aina paremmin. Uudisrakentaminen (omakotitalot) ja muuttoliike vanhoissa asunnoissa ovat olleet molemmat hyvin vähäisiä.</p> <p>Palonurmen oppilaaksiottoalueelle on valmistunut vuosina 2013 - 2023 yhteensä alle 10 uutta asuntoa (0 - 1 asunto/vuosi). Alueelle on rakennettu eniten saunoja (n. 20 kpl) ja mökkejä (12 kpl), joiden hintaan tai tulevaan rakentamisen määrään koulun lakkauttamisella ei ole vaikutusta.</p> <p>Samalla aikavälillä Palonurmen oppilaaksiottoalueella on tehty yhteensä 64 asuinrakennuksen sisältävää kiinteistökauppaa, joista yli 39 % (25 kpl) on ollut sukulaistuovutuksia. Asuinrakennuksen sisältäviä kiinteistökauppoja on tehty vuosittain alle 10 (paitsi vuonna 2014,</p>
--	--	--

			<p>jolloin kauppoja tehtiin 12). Sukulaisluovutusten keskimääräisiin kauppahintoihin koulun mahdollisella lakkauttamisella ei liene vaikutuksia, mutta muihin asuinrakennuksen sisältäviin kauppoihin vaikutus voi olla hieman laskeva.</p> <p>Palonurmen alueen infrastruktuuriin päätöksellä ei ole suoraa vaikutusta, sillä maatilojen toiminta edellyttää tiestön olevan riittävällä tasolla. Koulukuljetusten lisääntyminen voi jopa edesauttaa tiestön kunnon ylläpitoa. Myöskään liikennejärjestelmien kehittämiseen päätöksellä ei ole suoraa vaikutusta.</p> <p>Huoltovarmuuteen koulun lakkauttamisella ei ole suoraa vaikutusta. Se voi kuitenkin vaikuttaa yritysten jatkamisen halukkuuteen alueella.</p>
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	-/0	<p>Päätöksellä voi olla lyhytaikainen kielteinen vaikutus tai neutraali vaikutus alueen vetovoimaan. Alueen vetovoima koostuu useista eri tekijöistä, joiden joukossa alueen palvelut ovat yksi olennainen tekijä. Useat tekijät kuten monimuotoinen luonto, viihtyisä vetovoimainen asuinympäristö (esim. järvi- tai peltomaisemat) sekä paikalliset yksityiset palvelut voivat kompensoida julkisten palvelujen puuttumista. Harvaan asutulla alueella koulu ainoana alueen palveluna ja sen poistuminen alueelta voi vaikuttaa kielteisesti vetovoimaan etenkin lapsiperheiden ja nuorten perheiden näkökulmasta.</p> <p>Uusi asuntorakentaminen on ollut erittäin vähäistä viime vuosina. Maanmittauslaitoksen tilastojen mukaan pienempiä tiloja on ostettu mm. kesäpaikoiksi ja niiden pellot ja metsät myydään</p>

			hyvin usein erikseen. Pienempien tilojen sukupolvenvaihdokset ovat harvinaisempia kuin suurempien.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	-/--/0/++	<p>Vaikutus yhteisöllisyyteen ja sosiaaliseen pääomaan voi olla merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen tai myönteinen. Koulurakennuksen tilojen käyttö yhteisölliseen ja sosiaaliseen pääomaan saattaa loppua. Jos kiinteistö siirtyy yksityiseen tai järjestön omistukseen, yhteisöllistä ja sosiaalista toimintaa voidaan mahdollisesti jatkaa tiloissa. Yhteisöllinen toiminta voi siirtyä maaseututaajaman keskustaan, jossa mahdollisuuksia ja yhteisöllistä palvelutarjontaa on enemmän.</p> <p>Vaikutukset paikallisjärjestöjen, kansalaisopiston ja asukasyhdistyksen tms. toimintaan tai toimintaedellytyksiin voivat olla lyhytaikaisesti tai merkittävästi ja pitkäaikaisesti kielteisiä. Erilainen toiminta koulun tiloissa saattaa loppua. Joillakin maaseutualueiden kouluilla julkista tai kaupungin muuta palvelutarjontaa (esim. kansalaisopisto) on jatkettu, vaikka kiinteistö on siirtynyt yksityiseen omistukseen. Päätös ei vaikuta paikallisen kehittämistyön edellytyksiin. Palonurmen asukkaiden äänestyspaikka on tähänkin asti ollut Nilsiänsä keskustaaajamassa.</p>
4	<p>Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa?</p> <p>Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?</p>		Oppilaskuljetusten lisääntyminen voi jopa edesauttaa tiestön kunnon ylläpitoa. Ympäristön vetovoima esim. vapaa-ajan asumisessa voi kompensoida julkisen palvelun puutetta. Paikalliseen kehittämistyöhön sekä yhteisölliseen ja sosiaaliseen toimintaan tulee pohtia muita tapoja, jotka eivät ole sidonnaisia koulutilaan.

Johtopäätös ja perustelut

Päätöksellä on erilaisia maaseutuvaikutuksia ja osa niistä voi olla hyvinkin pitkäaikaisia ja kielteisiä, mutta useisiin tarkasteltavana olleisiin näkökohtiin päätös ei vaikuta. Alueen vetovoimaan ja palvelutarjontaan sekä kansalaistoiminnan mahdollisuuksiin, järjestöjen toimintaan ja asukkaiden yhteisöllisyyteen päätöksellä on todennäköisesti kielteisiä vaikutuksia, joista osa voi olla myös pitkäaikaisia. Useat maaseutuvaikutukset ovat neutraaleja, kuten asuntojen tai kiinteistöjen hintaan, infraan tai huoltovarmuuteen liittyvät vaikutukset.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttötymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	0	Palonurmesta kuljetetaan jo tällä hetkellä oppilaat vuosiluokkien 7 – 9 opetukseen Nielsin yhtenäiskoululle.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	0	Päätös tiivistää kouluverkkoa.

Johtopäätös ja perustelut

Päätöksellä ei ole vaikutuksia ympäristöön tai ilmastoon.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	++	Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Henkilöstön määrä vähenee talouden tasapainotusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstö siirtyy isompaan työyhteisöön, jossa on mahdollisuus hyödyntää paremmin omaa osaamista ja vahvuuksia

			sekä tehdä yhteistyötä. Kollegiaalinen tuki ja esihenkilön tuki on paremmin saatavilla.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus kunnan talouteen. Käyttömenot pienenevät ja peruskorjauksen investointi (2 milj. €) säästyy.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Oppilaskohdattaiset kustannukset ovat pienempiä suuremmissa yksiköissä. Oppilaiden saamat palvelut paranevat.

Johtopäätös ja perustelut

Talouden tasapainottamisen osalta vaikutus on pitkäaikainen ja merkittävä. Koulun lakkautuksen myötä säästyy peruskorjausinvestointi, vuokratkustannukset sekä kiinteistön ylläpitoon ja koulun toimintaan liittyvät kustannukset.

Lisäksi säästyy henkilöstöresursseja. Lukuvuonna 2024 – 2025 Nilsin yhtenäiskoulussa on ollut yhdeksän luokanopettajaa ja Palonurmessa kaksi luokanopettajaa. Oppilasmäärien väheneminen ja koulujen opetusryhmien yhdistäminen vähentää vähintään kaksi luokanopettajan virkaa 1.8.2025 alkaen. Yhdistämisen jälkeenkin Nilsin yhtenäiskoulun vuosiluokkien 1 – 6 luokkakoot ovat vertailukelpoisia Kuopion muiden koulujen luokkakokoihin. Muita säästöjä kertyy koulunkäynninohjaajaresursseista, kiertävien opettajien ja opiskeluhoitoon kustannuksista, ruokakuljetuskustannuksista sekä hallinnollisista kuluista.

Henkilöstön kannalta päätöksellä on pitkäaikainen ja myönteinen vaikutus. Isommassa työyhteisössä on mahdollisuus hyödyntää paremmin omaa osaamista ja vahvuuksia sekä tehdä yhteistyötä, mikä vahvistaa opetuksen laatua, työyhteisön yhteisöllisyyttä, työhyvinvointia ja ammatillista kehittymistä. Kollegiaalinen tuki ja esihenkilön tuki ovat paremmin saatavilla. Kelpoisen henkilöstön rekrytointi ja sijaisuuksien hoitaminen on helpompaa.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennematkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	0	Päätöksen vaikutus yritysten toimintaympäristöön on neutraali. Lisääntyvä koulukuljetusmäärä voi lisätä kuljetusyrittäjien tarvetta alueella. Vaikutus yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdoksiin voi olla neutraali tai hieman kielteinen. Päätös voi vaikuttaa sellaisten yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdoksiin kielteisesti,

			joiden markkinat ovat alueella ja toiminta paikkaan sidottua. Näitä voivat olla mm. maa- ja metsätalouden tilat, joiden jatkamista nuoremmat perheet miettivät.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	Päätöksellä ei ole suoraa vaikutusta yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan. Yritystoiminta on hyvin maa- ja metsätalousvaltaista, eikä koulun lakkauttaminen vaikuta yritysten toimintaan eikä markkinarakenteeseen. Joissain yksittäisissä tapauksissa voivat yritystoiminnan edellytykset heikentyä, mikäli liiketoiminta on hyvin lähellä koulua tai liitännäinen koulun tarjoamiin palveluihin.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	0	Koulun lakkauttamisella ei ole suoraa vaikutusta uusien työpaikkojen muodostumiseen alueelle. Uudet työpaikat muodostuvat maa- ja metsätalouteen (alkutuotanto) sekä muuhun yritystoimintaan. Työpaikkamäärä on alueella vähentynyt 114 työpaikasta 92 työpaikkaan vuosina 2012 - 2022. (Lähde: YKR-tilastoruudut)
4	Yritysten kehittämiseen	0/-	Päätöksellä ei ole vaikutusta yritysten kehittämiseen tai sillä on lyhytaikainen kielteinen vaikutus kehittämistoimintaan alueen näkymien vuoksi. Kielteinen vaikutus se voi olla esim. lapsiperheiden kohdalla tilanteessa, kun mietitään yrityksen jatkamista tai kehittämistä. Vaikutus yritys- ja riskirahoitusten saatavuuteen on neutraali. Nykyisin pankit suhtautuvat hyvin tarkasti yritystoiminnan rahoittamiseen harvaan asutuilla maaseutualueilla. Rahoitukseen vaikuttavat enemmän muut tekijät, kuten kannattavuus, työvoiman saatavuus ja yrityksen toimintaympäristö.
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	Päätöksen vaikutus työvoiman saantiin on neutraali. Jo tällä hetkellä

			työvoiman saatavuus on vaikeaa harvemmin asutuille maaseutualueille.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0/+	Päätöksen vaikutus yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen on neutraali tai jopa myönteinen, mikäli koulukuljetukset paranevat tai kehittyvät myös mm. tavaraliikenteen tai työpaikkaliikenteen puolelle.
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	Päätöksen vaikutus yritysten asiakasvirtoihin voi olla neutraali tai jopa myönteinen. Yksittäisten palveluyritysten asiakasmäärät voivat pienentyä hieman.
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	0	Päätöksellä ei ole vaikutusta yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin.
<p>Johtopäätökset ja perustelut</p> <p>Yrityksiin kohdistuvat vaikutukset ovat suurelta osin neutraaleja tai ne voivat olla lievästi kielteisiä (välillinen vaikutus). Päätöksellä ei ole vaikutusta yritystoiminnan toimintaympäristöön, toiminnan edellytyksiin, markkinarakenteeseen, rahoituksen tai työvoiman saatavuuteen. Joissakin tapauksissa kielteinen välillinen vaikutus voi kuitenkin tulla, kun mietitään yritystoiminnan kehittämistä tai jatkamista mm. sukupolvenvaihdostilanteessa tai kun tila myydään.</p> <p>Palonurmen alueella oli 92 työpaikkaa vuonna 2022. Näistä suurin osa (75 %) oli 1 - 2 henkilöä työllistäviä ja valtaosa maa- ja metsätaloutta harjoittavia perheyrityksiä. Toimivia maatiloja oli 34 kpl ja yrityksiä kaikkiaan 82 kpl (sis. maatilat).</p>			